

בס"ד, עש"ק, לסדר "וירש אותה", פנחס, תשפ"ד

"דרשה וירושה"

האח הודה שאכן לא למד בעצמו וגילה את סודו. אולם דקדוק לשון הצוואה לטובתו, הוא קיים את התנאי של "ידרוש ברבים" - לא הוזכר בצוואה שעליו ללמוד הדרוש בעצמו !

הם עיינו בשבות יעקב: "דודאי כוונת אביו היה כדי להתמיד בלימודו (=של היורש) שיכול לדרוש מעצמו, ועל ידי כן ברא מזכה אבא (-בן מזכה לאביו) להכי ציוה, נוצר תאנה יאכל פריה במתנה זו, אבל לא להתלבש בטלית שאינו שלו". יתרה מזו, דרשן שלא למד בעצמו ומחזיק עצמו במה שאין בו זו עבירה, ומוריש שציוה לעשות עבירה אין שומעין לו !

האח הדרשן גיחך: "הלא הכל יודעים שאין אני מסוגל לחבר דרשה שכזו, וגם אבא מרי הכ"מ, לא עלה על דעתו", הכל ברור וידוע ואין כאן מעשה עבירה.

האח הבכור תמה: "דבריך הם 'אומדנא' בלבד. מי אמר שאתה היית אמור לדבר עתה ? כוונתו היתה שתלמד כמה שנים, תהיה ראוי להכין דרשה בעצמך ובכך תהיה בבחינת "ברא מזכה לאבא" ! ועוד אם דקדקן אתה דייק בנוסח: "ידרוש ברבים בבית הכנסת" (מקום השראת שכינה). ואתה דרשת ב'אולם אירועים' !

תוכחתו של האח הבכור פגעה כ'חץ' בליבו של הדרשן, הלה פנה ל'אָחיו': "אני נכנס לשיבה, ובעוד עשר שנים אדרוש דרשה, בבית כנסת גדול שאבנה מכספי הירושה". התאריך נקבע - וכולנו בצפיה דרוכה!¹

וכך ציוה המוריש - בשו"ת שבות יעקב ח"ב קמ"ו - ביחס לאחד מבניו: "אם ידרוש ברבים בבית הכנסת - שיתן לו סך מה מעזבונו, יתר על חלקו המגיעו עליו" (=יקבל חלק נוסף מהעזבון).

הבן לא ידע מה לעשות, אין בו לא חכמה ולא תורה. עד שנצנצה בו מחשבה, הלא לשם כך יש 'בינה מלאכותית' ! הוא הקיש כאן ושם, ביקש דרשה ופלפול אודות: "כיבוד אב ואם לאחר פטירתם" שהרי גמרא מפורשת היא: "מכבדו בחייו ומכבדו במותו... במותו כיצד ? היה אומר דבר שמועה מפיו, לא יאמר כך אמר אבא, אלא כך אמר אבא מרי הריני כפרת משכבו, והני מילי תוך שנים עשר חדש, מכאן ואילך אומר ז"ל לחיי העולם הבא" (קידושין לא:). חלפו כמה דקות - הדרשה מוכנה !

הגבאי התפלא שהבן פנה בבקשה לדרוש אבל מילא את בקשתו. עקב ה'דרשן' המפתיע לא היה די מקום בבית הכנסת, הדרשה התקיימה באולם האירועים.

ה'דרשן' התגלה כפה מפיק מרגליות, בקיאות ופלפול. מיד בסיום הדרשה הוא מיהר לדרוש דרישה - את חלקו היחודי בירושה (זה הוא ידע מעצמו ללא בינה מלאכותית)

הוא עמד בדרישה שבצוואה ! אולם אחד האחים נזכר בתשובת השבות יעקב (הנ"ל) ופנה אליו בלשונו של השבות יעקב הנ"ל לברר האם: "...למד הדרוש מעצמו ? (=או) רק מפי אחרים ? או מפי כתבים ?"

¹ האמור לא נכתב באמצעות בינה מלאכותית...